

A birodalmi kalóz

*Az Admiral Graf Spee páncéloshajó
és az Altmark ellátóhajó története.*

**Írta: Izolde Johannsen
és Michael T. Marble**

1.

*Montevideo, Uruguay
345 tengeri mérföldre¹ keletre, a La Plata torkolatától
1939. december 13. szerda,
hajnali 5 óra 48 perc*

– Jó reggelt, Hein!

Heinrich Bongarts őrmester a neve hallatán odafordult az érkező felé, de csak komoran biccentett. Nyúzott volt, arcát erős, fekete borosta díszítette, még nem borotválkozott. Az Arado AR 196 pilótája fázósan topogott a hidroplán hangárja előtt. Detlef Spiering főhadnagy odaballagott hozzá, aztán csak álltak egymás mellett és a gépüket bámulták. Spiering volt az *Admiral Graf Spee* páncéloshajó hidroplánjának parancsnoka, és egyszemélyben a navigációs-megfigyelő. A birodalmi zászlóshajó nyugodt tempóban hasította a szürkésfekete hullámokat, sós vízpárát permetezve a fedélzetén álldogáló emberekre.

– Oda a madárkánk – sóhajtott a pilóta. Kisvártatva előkotort két cigarettát, azzal az egyiket odanyújtotta társának. A mindig ápolt, élére vasalt inget hordó, jókedélyű Spiering szöges ellentéte volt az őrmesternek. Az ellentmondásos páros mégis híresen jó barátságot ápolt egymással.

– Továbbra is reménytelen? – a főhadnagy félrefújta a füstöt.

– Az. Két napja küzdenek velem, de semmi. Nem tudták megszerelni. Nélkülünk kell boldogulniuk.

¹ 640 kilométer

Detlef Spiering átsétált a korláthoz, ahol a hajnali párából előderengő végtelen vizet nézte.

– Jöjjön őrmester, főzök egy kávé, ha már ilyen korán felkelt! Még nincs is hat óra, van még tizenkét perc addig. A vendégem egy csészére.

– Nem is tud kávé főzni!

– Hát akkor majd lefizetem a szakácsot! Pénzem az még van, ha gépem nincs is.

Elmenőben, Bongarts még visszafordult. Az Arado fent pihent a magaslaton, némán és várakozón, szürkés-kék, kitárt szárnyával az aranyvörös derengésben.

– Festők palettájára kívánczik – sóhajtott elkeseredetten. – Belegondolt, hogy csak a radar maradt?

– Inkább nem. Ha hazaértünk, szétszedtem a gépünk minden porcikáját, és a mérnökökkel átdolgozom ezt a motorkérdést. A következő úton magától fog beröppenni a helyére.

– Éppen akadnak terveim, hogyan lehetne kiküszöbölni.

– Nocsak, örömmel hallom. Megisszuk a kávé, közben lejegyzem az ötleteit.

Alighogy becsukódott mögöttük a nehéz, szürke ajtó, a folyosón szembejött velük Friedrich Rasenack tüzértiszt.

– Jó reggelt, uraim!

– Merre tartunk? – kérdezte Bongarts meglehetősen fáradt hangon. Nem aludt jól az elmúlt éjjel, és ez meg is látszott rajta. Rasenack megsimította friss vágásokkal ékesített állát, miközben elnyomott egy ásítást.

– Egész éjjel a célra tartva haladtunk észak felé. Pár perce azonban irányt váltottunk, majd keletnek fordultunk.

– Van valami?

– A megfigyelők orrirányban két árboccsúcsot láttak kelet felől, ám hiába meresztették a szemüket mi már nem vettük észre.

Bongarts keserű arccal harákkolt egyet.

– Felhőtlen égbolt, nyugodt tenger. A láthatóság 27 tengeri mérföldig² terjed – morgott dühösen.

Spiering állával intett a társa felé, jelezte, hogy macskajajos, ne törődjön vele a tüzértiszt. Rasenack így fesztelenül folytatta.

– Ellenőriztük nem egyszer az értesítéseket, de továbbra sem történt semmi. Pontban hatkor a közepes készség lép érvénybe. Uraim! Ha nem haragszanak, most megyek és ledőlök pár órácskára.

Bongarts és Spiering az összeszokott kettős némán bólintott, azzal elengedték a fáradt tisztet. Ők is siettek a hálólhelyükre. Amíg Spiering az aprót számolgatta, Bongarts elszunyókált a székben. Rasenack tüzértiszt közben beért a körletébe, gyorsan levetkőzött, alsóneműben ledőlt az ágyra, oldalra fordult és már aludt is.

Most, hogy az Arado segítségére, a repülősök gyakorlott megfigyelésére egyáltalán nem számíhattak, a hadihajó számára a radar maradt felderítésre, bár ezt még igen kezdetlegesnek vélték. A hajnali 5 óra 52 perckor észlelt vékony füstcsík pillantok alatt változott, és ahogy a kormányállásban a távcsövekkel figyelték, úgy rögvest kiderült, hogy nem egy, hanem két hajó halad a távolban. Az őrségben lévő Jürgen Wattenberg, a *Spee* navigációs tisztje átadta a megfigyelő szerepét társának, azzal indult, hogy felébressze Langsdorffot. Telefonon szólt le a parancsnoki kabinba.

– Sorhajókapitány úr, két kéményt észleltünk a láthatáron, nem... nem, helyesbíték, négyet. – Itt szüne-

² 50 kilométer

tet tartott, mert a társa kézjelekkel mutogatott neki. Zavartan folytatta. – Nem, mégiscsak kettőt, de az egyik egy hadihajóé.

Hans Langsdorff a zavaros híradás hallatán, azonnal válaszolt.

– Indulok. Elrendelem a teljes riadókészültséget, kérem korvettkapitány úr, készítsék fel a hajót!

Matthias Pütz mindeközben odalent üldögélt a hadihajó kantinjában. Az iskolapadból alighogy kikerült, hirtelenszöke matróz semmit sem tudott a hídon lejátszódó történésekről, nemrég ébredt, épp ezért álmosan vakargatta kócos üstökét.

– Kávéeért jöttem, Kuksi!

A fénylő képű, vidám, testes szakács épp törölgetett, ám kérésére elővett egy fémbögrét.

– Mióta nem alszol, gyerek? – fedte meg a matrócocskát, miközben elvette tőle a bilétát.

– Valamit valamiért. Ma tesztet írok.

– Egy teszt még nem belépő a főiskolára!

– Oda nem is. De Ascher fregattkapitány elvárja tőlem, hogy jól teljesítsek.

– Mutasd csak a kérdéseket!

A sovány, alacsony fiú előszedte zsebéből a négyrét hajtogatott lapokat és átadta a jóindulatú szakácsnak. Ahogy nézelődött, és az illatozó kávéra várt, pillantása az olvasó férfira esett. Elnevette magát.

– Fordítva tartod a lapokat, séf úr!

– Nézd már, tényleg! Fiacskám, helyén van az eszed, nem féltelek attól a vizsgától.

Pontban hat óra volt.

– Riadó! Harcállásokba!

– Ez nem gyakorlat! Riadó!

– Riadó!